

Latvijas Okupācijas muzeja apkārtraksts

NR.55, 2022.GADA OKTOBRIS

Museum of the Occupation of Latvia Newsletter № 55, October 2022, Rīga

Lai diens vēti Tav mūžam dzīdot Latviju un tās tautu! Inese Purīja,
03.06
Loved reading about the history & reizes de poete of Latvia! Thank you for sharing us Lībiešu.
With love
Wendie

It is shocking to learn the dark history of Latvia under the invasion of Russia and Germany, we shall not forget what people had sacrificed for the freedom.

Days from Hong Kong 1 June 2022

Incredible museum! Touching history as my grandmother & grandfather are Latvian. Learned much about their suffering and eventual independence. "Long live a free Latvia!" Carol Weber Bebel

USA 3 Jun 2022 Lai klaus un Patrieiba uavar tumsu!

Jā neatcerēsimis pagātni, num jūtēt. Alice no Jelgavas
Nākotnes. Paldies par izlālo Atāstiņu un atminām.

03.06 2022

Latvija!

Sata Liepāja

& reizes de poete

of Latvia! Thank you for sharing us Lībiešu.

Thank you very much, a very informative exhibition
covering many aspects of my family's experience.
The section on the Post-Soviet transition was
Particularly interesting Jamie, Newcastle, England

(001 Museum, Västervik, Sweden)

Loved the New Museum. This is my grandparents history. I loved reading and seeing many and much information and learning in more depth the history about my family. Information of 2 of my ancestors I saw here Mirza Ersa and Adolfs Erss. Thank you for that I

Utah USA Bonnie Weber
3 June 2022 Kranenburg

Something to remember in todays dark Europe.
The fight needs to continue against all evil.

Ale and Maguro
Falun, Sweden

8. cien. olinore un muzejā rokoši!
Sīnūjā galotnē par 10, no esat
izveidpusi! Par do, ko esat saglabājis;
un par 10, ko dzīsat! daži gads
un iedzīvota!

Sīnūji oriencijot,
VARĀM būvvadlo. 16.06.2022

Pārķirstot Muzeja darba kalendāru

2022. gada 1. jūnijs. Latviešu strēlnieku laukumā 1, Rīgā apmeklētājiem tiek atvērts rekonstruētais Latvijas Okupācijas muzejs un tajā iekārtotā jaunā, mūsdienīgā eksposīcija "Latvija Padomju Savienības un nacionālsociālistiskās Vācijas okupāciju varā 1939–1991."

Gandriz desmit gadus gaidītais notikums pierāda Muzeja dibinātāju, atbalstītāju un Muzeja saimes varēšanu *atcerēties, pieminēt, atgādināt* mūsu valstij un tautai svarīgākos notikumus.

Muzejs glabā mūsu tautas, mūsu ģimeņu vēstures dārgumus, mūsu drosmes, izturības un brīvības mīlestības apliecinājumus. Muzejs ir sarkanbaltsarkanā karoga mājas. Tas neatlaidīgi ir stāstījis 20. gadsimta Latvijas vēstures stāstu, kas vēl jo svarīgāk ir šodien, Ukrainas kara 181. dienā.

"29 gados uzkrātā pieredze un spēja mainīties līdzī laikam raksturo Latvijas Okupācijas muzeju kā būtisku mūsu atceres telpas dalībnieku, veidotāju. Tas Muzejam piešķir stratēģisku nozīmi Latvijas vēstures politikas kontekstā," norāda Valsts prezidents Egīls Levits Muzeja jaunās eksposīcijas atklāšanas sarīkojumā. Muzeja saime ir lepna par paveiktā novērtējumu un reizē sāk jaunu Muzeja vēstures posmu atjaunotajā namā.

Latvijas valsts prezidents Egīls Levits Muzeja direktorei pasniedz plaketi 30. maijā

- On May 30 the President of Latvia Egīls Levits presents an appreciation plaque to the Director of the Museum

Leafing Through the Daily Calendar

1 June 2022. In the renovated building at Latviešu strēlnieku laukums 1 in Riga the Occupation Museum of Latvia opened to the public a new contemporary exhibition "Latvia under the Occupation of the Soviet Union and National Socialist Germany 1939–1991."

This was an event that had been expected for nearly ten-years. It proved the ability of the founders of the Museum, its supporters, and employees to Remember, Commemorate, and Remind our people and the state about our most important historical encounters. The Museum is the keeper of historical treasures of our nation and our families, and evidence of our courage, endurance, and love of freedom. The Museum houses our crimson-white-crimson flag.

It has persistently told the story of the 20th century Latvian history, which seems even more important today, on the 181st day of the Ukrainian war.

Plakete ir Valsts prezidenta reprezentācijas priekšmets, māksliniecisks dārgmetāla izstrādājums ar dārgmetālā atveidotu Valsts prezidenta parakstu • The plaque is a representation item of the President of Latvia that shows a precious metal reproduction of his signature

"The experience accumulated over 29 years and the ability to change with the times characterize the Museum of the Occupation of Latvia as an important participant and creator of our remembrance space. This gives the Museum strategic importance in the context of Latvian historical policy," says President of Latvia Egils Levits at the opening ceremony of the Museum's new exhibition. The Museum staff is proud of his appreciation of the work done and at the same time will begin a new phase of the Museum's life in the renovated building.

The first entry in the guest book: "You have to live forever, Latvia! Velta Liepiņa, twice deported to Siberia."

Speeches, letters of thanks, and the guest book contain many words of gratitude for the accomplishments so far and future good wishes for all who, through their presence, work, donations, and gifts, have contributed to the Museum's return home and the restoration of operations during the first months here. Thank you to everyone for their perseverance and courage to regain the Museum's home in the heart of Riga. Thanks to the creators of the exposition and the donors who provided funds for the exposition and the purchase of furniture and equipment. Many thanks to the organizers of the Museum's donor support outside of Latvia – Irēne Lazda, Chairman of the Occupation Museum Support Fund USA, treasurer of the Fund Ilze Resnis, Museum representatives in Australia Ināra Graudiņa, Canada – Dagnija Staško, Great Britain – Inese A. Smith.

2 June 2022. Her Excellency, President of the Hellenic Republic Katerina Sakellaropoulou visits the Museum.

3 June 2022. A visit to the Museum by Belarusian opposition leader Svetlana Tsikhanouskaya. The people of Belarus hope to regain freedom with Ukraine's victory in the war.

7 June 2022. Entry in the guest book after viewing the exposition: "I cannot explain in words how I feel at the moment. Thank you."

13 June 2022. Visit by representatives of the World Federation of Free Latvians (PBLA).

16 June 2022. The Saeima (Parliament) adopts the Law "On the Prohibition of Exhibiting Objects Glorifying the Soviet and Nazi Regimes and their

Pirmais ieraksts viesu grāmatā: "Tev mūžam dzīvot, Latvija! Velta Liepiņa, divas reizes deportēta uz Sibīriju."

Uzrunās, pateicības vēstulēs un viesu grāmatā daudz atzinīgu vārdu par paveikto un labu vēlejumu nākotnes iecerēm visiem, kas ar savu klātbūtni, darbu, ziedojušiem un dāvinājumiem ir sekmējuši Muzeja atgriešanos mājās pirmajos Muzeja darbības mēnesos! Pateicība visiem par neatlaidību un drosmi, izcīnot Muzejam mājvietu Rīgas sirdī! Pateicība eksposīcijas veidotājiem un ziedotājiem par atbalstu eksposīcijai, nama iekārtošanai un aprīkojuma iegādei! Liels paldies Muzeja ziedotāju atbalsta organizētajām ārpus Latvijas – Okupācijas muzeja atbalsta fonda ASV vadītājai Irēnei Lazdai, fonda kasierei Ilzei Resnis, Muzeja pārstāvēm Austrālijā Ināra Graudiņai, Kanādā – Dagnijai Staško, Lielbritānijā - Inesei Auziņai-Smits.

2022. gada 2. jūnijs. Muzejā viesojas Viņas Ekselence Griekijas Republikas prezidente Katerina Sakellaropula.

2022. gada 3. jūnijs. Baltkrievijas opozīcijas līderes Svetlanas Tihanouskas vizīte Muzejā. Baltkrievijas tauta cer sagaidīt savu brīvību ar Ukrainas uzvaru karā.

2022. gada 7. jūnijs. Ieraksts viesu grāmatā pēc eksposīcijas apskates: "Vārdos nevar izskaidrot, kā es jūtos šobrīd. Paldies!"

2022. gada 13. jūnijs. PBLA vadības pārstāvju vizīte.

2022. gada 16. jūnijs. Saeimā tiek pieņemts likums "Par padomju un nacistisko režīmu slavinošu objektu eksponēšanas aizliegumu un to demontāžu Latvijas Republikas teritorijā", saskaņā ar kuru līdz 2022. gada 15. novembrim Latvijā ir jādemontē padomju un nacistisko režīmu slavinoši objekti. Likums deleģē Latvijas Okupācijas muzejam jaunu valsts uzdevumu – iekļaut Muzeja krājumā šo objektu fragmentus vai detaļas atbilstoši Muzeja misijai.

2022. gada 3. jūlijs. Ieraksts viesu grāmatā rakstīts ar bērna roku: "Es saku, ja Latvijā kaut kad iebruks, es aizstāvēšu. Katrīna."

2022. gada 13. jūlijs. Daugavas Vanagu organizācijas pārstāvju vizīte.

2022. gada 21. augusts – Latvijas Republikas Faktiskās neatkarības atjaunošanas diena. Mēnesi pēc aiziešanas mūžībā dzejniekam, tulkotājam, literatūrzinātniekam Knutam Skujeniekiem piešķir Valstiskuma balvu, novērtējot viņa ieguldījumu Latvijas valstiskuma stiprināšanā. Dzejnieks zināja par balvas pasniegšanu, taču to nesagaidīja... 1962. gadā rakstnieks tika apcietināts, apsūdzēts un notiesāts uz 7 gadiem ieslodzījumā stingra režīma nometnē Krievijā, Mordovijas APSR politisku motīvu dēļ. Mordovijā ir tapuši vairāki simti dzejoļu, ko toreiz publicēt nevarēja. "Es negribu teikt, ka tā es glābos, bet tā es pastāvēju. Tie septiņi gadi mani izveidoja. Arī tā ir dzīve. Es rūdījos pamazām." Tieši ar represētā dzejnieka Knuta Skujenieka vārdiem noslēdzas Muzeja jaunā ekspozīcija, iedrošinot un iedvesmojot nekad nepadoties, iet uz priekšu "saudzīgi un droši, savu vagu taisnu dzīt!"

2022. gada 22. augusts. Muzejs sagaida 15 000. apmeklētāju kopš jaunās ekspozīcijas atvēšanas 1. jūnijā! Tā ir tūriste no Spānijas, kura ieradās Muzejā pēc draugu ieteikuma.

2022. gada 23. augusts. Staļinisma un nacisma upuru atceres diena. Top šis raksts. Rīgā, Pārdaugavā ir nojauktas trīs t.s. *Uzvaras pieminekļa* padomju okupācijas armijas karavīru figūras. Beidzot padarīts nepadarītais, atdots parāds neatkarīgai Latvijai, atdots parāds visiem, kas gājuši bojā un cietuši padomju okupācijas laikā. Latvijā šajā vietā vairs netiks svinēti Uzvaras svētki 9. maijā! Beidzot!

No rīta izlasīju Konfūcija (551.–479. g.p.m.ē.) atbildi uz viņam uzdotu jautājumu: "Vai ir labi atbildēt ar labu pret ļaunumu?" "Uz labu ir jāatbild ar labu. Uz ļaunu ir jāatbild ar taisnīgumu." Šodien beidzot taisnīgi! Ejam uz priekšu!

Solvita Vība
Latvijas Okupācijas
muzeja direktore

"Dismantling in the Territory of the Republic of Latvia", according to which objects glorifying the Soviet and Nazi regimes must be dismantled in Latvia by 15 November 2022. The Law delegates a new State task to the Museum – to include in the Museum collection fragments or details of these objects which are in accordance with the mission of our Museum.

3 July 2022. The entry in the guest book written by a child's hand: "I say, if Latvia is invaded at any time, I will defend. Katrīna."

13 July 2022. Visit by representatives of the Latvian Welfare Association (*Daugava Vanagi*).

21 August 2022. – Day of restoration of actual independence of the Republic of Latvia. One month after his passing, the poet, translator, literary scholar Knuts Skujenieks is awarded the Statehood Prize in recognition of his contribution to strengthening the statehood of Latvia. The poet knew about the award, but could not personally accept it ... In 1962, he was arrested, charged, and sentenced due to political motives to 7 years in prison in a strict regime camp in Mordovia, Russia. He wrote several hundred poems in Mordovia which he was not allowed to publish at that time. "I don't want to say that's how I saved myself, but that's how I existed. Those seven years formed me. That is also life. I became tougher little by little." It is with the words of the repressed poet Knuts Skujenieks that the Museum's new exhibition ends, encouraging and inspiring to never give up, to go forward – "in a steadfast, measured way, plough your furrow – straight and narrow".

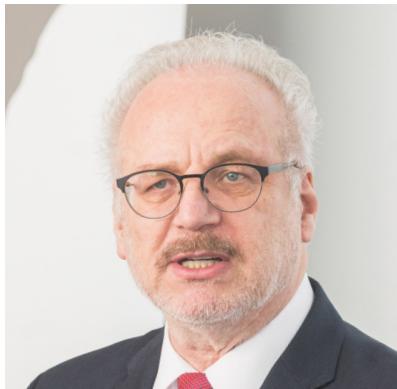
22 August 2022. The Museum welcomes its 15,000th visitor since the opening of the new exhibition on 1 June. She is a tourist from Spain who came to the Museum on the advice of friends.

23 August 2022. Day of Remembrance of the Victims of Stalinism and Nazism. This article is being written. In Riga, Pārdaugava, three figures of soldiers of the Soviet occupation army of the so-called Victory Monument have been demolished. The delayed job has finally been done, the debt to independent Latvia has been repaid, the debt has been repaid to all those who died and suffered during the Soviet occupation. In Latvia, a Victory Festival on May 9 will no longer be celebrated here! At last!

In the morning I read Confucius' (551–479 BC) answer to a question posed to him: "Is it good to answer evil with goodness?" "Goodness must be answered with goodness. Evil must be answered with righteousness." Today at last there is righteousness! Let's move ahead!

Solvita Vība
Director of the Museum
of the Occupation of Latvia

Valsts prezidenta Egila Levita runa Latvijas Okupācijas muzeja jaunās ekspozīcijas svinīgajā atklāšanā

**Latvijas valsts
prezidents
Egils Levits
Muzeja jaunās
ekspozīcijas
atklāšanā**
• The President
of Latvia Egils
Levits at the
opening of the
new exhibition

Dāmas un kungi!
Godātie klātesošie!

Krievijas brutālais iebrukums Ukrainā mūsu tautas dzīvā atmiņā ir atsaucis padomju armijas iebrukumu Latvijā 1940. gadā. Krievijas armijas pastrādātie noziegumi Ukrainā atgādina par Latvijas civiliedzīvotāju brutālajām slepkavībām okupācijas laikā.

Traģiskā Latvijas valsts iznīcināšana veido daudzu mūsu ģimeņu vēsturi un pieredzi. Šī pieredze ir klātesoša, un kā viens no elementiem tā veido mūsu nacionālo identitāti. Bez izpratnes par Latvijas okupāciju – gan padomju, gan nacistiskās Vācijas – nevar izprast atgūtās neatkarības vērtību. Bez adekvāta okupācijas nosodījuma nav iespējams apjēgt Latvijas neatkarības atjaunošanas un brīvības saglabāšanas cenu. Šie atskaites punkti veido mūsu morālo horizontu – nacionālu mēraklu, kā vērtēt Latvijas valstiskumam nozīmīgus vai postošus notikumus un cilvēku rīcību.

Tādēļ skaidrot Latvijas valstiskuma vēstures traģisko mezglu – padomju un nacīstu okupāciju, neatkarības zaudēšanu, latviešu nelikumīgo mobilizāciju abās okupācijas armijās, pretošanās kustību visas okupācijas laika garumā – ir viens no Latvijas vēstures politikas centrālajiem uzdevumiem. Šī uzdevuma īstenošanai ir vajadzīgs nepārtraukts valsts atbalsts vēstures pētniecībai, izglītībai un komunikācijai. Es pateicos, ka šo darbu visā savā pastāvēšanas laikā, nu jau 29 gadus, ar lielu atbildību un ļoti efektīvi veic Latvijas Okupācijas muzejs.

Godātie klātesošie!

Tieši ignorance pret vēsturi palielina sabiedrības un demokrātijas neaizsargātību pret ideoloģiskām manipulācijām. Tapēc valsts vēstures politikas atbildībā ir nejaut Latvijas iedzīvotājiem iekrist svētlaimīgas ignorances valgos.

Speech by the President of Latvia at the Opening of the New Exposition

Ladies and gentlemen,

Russia's brutal invasion of Ukraine evoked memories of Soviet Army attack on Latvia in 1940 in the living memory of our nation. Crimes committed by Russian military in Ukraine remind us of the brutal extermination of Latvian civilians during the occupation.

Many Latvian families have gone through and experienced the tragic annihilation of the Latvian State. These memories still live on in our people and form one of the key elements of our national identity.

By understanding our occupation, both by the Nazi Germany and Soviet Russia, we learn to appreciate our renewed independence.

By formally condemning occupation we learn to appreciate the enormous price paid by Latvians for lasting independence and freedom.

These are coordinates of our moral compass that allow us as a nation to measure the significance or magnitude of events and people's actions that affected Latvia's statehood.

We need national history policy to tell the important story of tragic pages in Latvia's struggle for statehood. It is a tangled story of Soviet and Nazi occupations, lost independence, forced enlisting of Latvians in occupation forces of both powers, resistance movement throughout decades of occupation.

To fully explore these tragic pages, Latvia needs to support history research, education and communication at the state level on permanent basis.

I am grateful to Latvian Occupation Museum for its hard work and commitment to this cause since the first day of its establishment 29 years ago.

Ladies and gentlemen,

Societies and democracies that neglect their history are much more susceptible to ideological manipulation.

National history policy is Latvia's way to help people avoid this blissful ignorance.

Researchers who have studied Latvia's social memory have concluded that young people often have no opinion about the period of occupation. Such neglect leads to forgetfulness, which can only be prevented through history education. School 2030 is an ambitious education reform that will affect all levels of the national school system. Latvia must make sure these reforms result in better understanding of Latvian statehood from its annihilation in 1940 until restoration of independence in 1990 among all groups of young people.

Moreover, we need to expand history teaching tools to cater to needs of minority children who are still spellbound by false historical narratives propagated by their family members and channels of Russian propaganda.

Latvijas sociālās atmiņas pētnieki ir konstatējuši, ka jauniešiem daudz biežāk nav viedokļa par okupācijas laiku. Šāda ignorance darbojas kā aizmiršanas mehānisms, ko nepieciešamas nobremzēt ar vēstures izglītību. Pašlaik Latvijas izglītības sistēmā tiek īstenotas vērienīgas reformas projekta "Skola2030" ietvaros. Valstij ir jāspēj nodrošināt, lai šo reformu rezultātā nostiprinātos jaunākās paaudzes izpratne par laika posmu no Latvijas valstiskuma iznīcināšanas 1940. gadā līdz neatkarības atjaunošanai 1990. gadā. Vienlaikus ir svarīgi attīstīt vēstures didaktiku, strādājot ar daudziem mazākumtautību skolēniem, kuri ģimenes un Krievijas propagandas ietekmē vēl aizvien dzīvo melīgajos vēstures naratīvos.

Tāpat publiskajā telpā ik pa laikam parādās īngums par smago pagātnes nastu un izskan aicinājumi to aizmirst un lūkoties nākotnē. Taču starp patiesu pagātnes izpratni un skaidru skatu nākotnē nav pretrunas. Tomēr tas liecina par nepieciešamību aktualizēt dialogu par okupācijas vēsturi. Pēdējos gados mēs esam redzējuši vairākus veiksmīgus piemērus, kas ir atsvaidzinājuši skaitījumu uz jau it kā zināmo pagātni. Kvalitatīva vēstures komunikācija vienmēr dod jaudu sociālajai atmiņai, tā paplašina un padziļina sabiedrības interesi par pagātni. Tādēļ Latvijas valstij ir jāturpina atbalstīt patiesos faktos balstītus vēstures komunikācijas projektus, kas teātra, kino, muzeju, vēstures rekonstruēšanas vai tūrisma valodā runā par padomju un nacistiskās okupācijas režīmiem. Stabilas, patiesas vēstures zināšanas ir reālistiskas un atbildīgas sabiedrības rīcības un valsts politikas pamats.

Godātie klātesošie!

Eiropas atceres telpu joprojām sadala atšķirīgas II pasaules kara interpretācijas. Rietumos daudzu gadu garumā dominējis naratīvs par sabiedroto uzvaru pār nacismu kā vienīgo jaunu.

Latvijas valsts prezidents jaunajā eksposīcijā
• The President of Latvia views the new exhibition

From time to time we also see complaints about the fatigue from heavy burden of the past in the public domain. There are those who urge us to put the past behind and live on. However, diligent understanding of the past simply cannot cloud our vision of the future.

But it also means that we need to continue explaining the historical significance of occupation. There have already been several successful attempts in recent years that have given us a new perspective on the 'known' past.

Good history communication has always been a good way to boost social memory by expanding and deepening of people's awareness of the past.

That is why Latvia must continue to support history communication projects that are based on scientific facts and use the language of theatre, film, historical reconstructions or tourism to speak more about the consequences of Latvian occupation by Soviet Russia and Nazi Germany.

Solid and deep understanding of history leads to more realistic and responsible decisions of the people and government policymakers.

Ladies and gentlemen,

European remembrance is still split between two different interpretations of the outcomes of the World War II. For many years West has believed that allies won the Nazism and it was the main evil.

Russia, on the other hand, especially Putin's regime, strongly identifies itself with the victory in the so-called Great Patriotic War and glorifies the image of Russia as the power that liberated the world. None of these interpretations fully reflects the experience of the Latvian nation. West did not liberate Latvia, which allowed Soviet Russia to reoccupy us in 1945.

These historic narratives have surrounded our development as a nation after we regained independence.

Meanwhile, Latvian history policy makers and civic society actively advocated for the third interpretation of these events in the common European historical memory – the perspective of historian Timothy Snyder, or the so-called 'Bloodlands' narrative. Along with wider East European region, it also covers Latvia.

Latvian politicians and diplomats have played actively role in international organisations to let other countries better understand our past, the occupation. Through them, international community has learnt more about its consequences.

One of such examples is the European Parliament and European Court of Human Rights. Moreover, active efforts on the international arena have led to several permanent regional cooperation platforms.

Latvia aims to establish a broader *remembrance coalition* with as many European countries as possible, in the western and eastern parts of the continent, represented by politicians and researchers. Such coalition would bring down the symbolic borders in the perception and understanding of Nazism and Communism, and totalitarian regimes that imposed them.

Savukārt Krievija it īpaši Putina režīma laikā savas identitātes pamatā ir likusi uzvaru tā saucamajā Lielajā Tēvijas karā, glorificējot savu pasaules atbrīvotājas tēlu. Neviena no šīm interpretācijām neatbilst Latvijas pieredzei. Rietumi Latviju neatbrīvoja, bet 1945. gadā mūs atkārtoti okupēja Padomju Krievija.

Kopš neatkarības atjaunošanas mēs esam dzīvojuši šo vēstures stāstījumu ielenkumā. Taču vienlaikus gan Latvijas vēstures politikas veidotāji, gan pilsoniskā sabiedrība ir centuses ietvert Eiropas atmiņā trešo – vēsturnieka Timotija Snaidera vārdiem runājot, t. s., "Asinszemes" – naratīvu. Tas attiecināms gan uz Latviju, gan plašāku reģiona Eiropas austrumu pusē.

Latvijas politiku un diplomātu darbība starptautiskajās institūcijās ir devusi būtisku ieguldījumu, lai mūsu okupācijas vēsture kļūtu saprotamāka un arī starptautiskā sabiedrība sāktu to labāk izprast. Tam redzams apliecinājums ir Eiropas Parlamentā un Eiropas Cilvēktiesību tiesā paveiktais. Turklat darbība starptautiskajā arēnā ir radījusi arī pastāvīgus reģionālās sadarbības formātus. Latvijas interesēs ir nostiprināt plašāku atceres koalīciju, kur tiek iesaistīti pēc iespējas vairāk Eiropas – gan no rietumu, gan austrumu daļas – politiku un pētnieku, lai pārvarētu simboliskās robežas skatā un vērtējumā uz nacismu un komunismu un to totalitārajiem režīmiem.

Šajā darbā Latvijas Okupācijas muzejam, kura jauno ekspozīciju mēs šodien atklājam, ir ļoti nozīmīga loma. Okupācijas muzejs ir iemantojis autoritāti ne tikai Latvijā, bet arī starptautiski Eiropā.

Latvijas Okupācijas muzejs piedalās arī attiecīgu institūciju tīklojumā Eiropas līmenī. Atmiņas politikai un komunikācijai ir liela nozīme ne tikai pie mums, bet arī citur Eiropā. Šajā Muzejā viesojušies tūkstošiem ārvalstu tūristu un daudzu pasaules valstu līderi. Vienlaikus Muzejs ir sekmīgi uzrunājis arī dažādas Latvijas cilvēku paaudzes un sociālās grupas. Tajā pašā laikā Okupācijas muzejs pilda arī nozīmīgu lomu cilvēku liecību un vēstures artefaktu apkopošanā un glabāšanā, kas ir svarīgs resurss Latvijas un ārvalstu vēstures pētniekim.

29 gados uzkrātā pieredze un spēja mainīties līdzī laikam raksturo Okupācijas muzeju kā būtisku mūsu atceres telpas dalībnieku, veidotāju. Tas Muzejam piešķir stratēģisku nozīmi Latvijas vēstures politikas kontekstā. Okupācijas muzejs nekad nav bijis ierobežots savā autonomijā, un par to liecina arī tā juridiskais statuss. Muzeja profesionālā un radošā brīvība ir palīdzējusi uzrunāt daudzveidīgas auditorijas. Latvijas valsts interešēs ir palīdzēt Muzejam attīstīt šīs autonomās vēstures komunikācijas spējas. Īpaši tas attiecas uz spējām komunicēt okupācijas un neatkarības atgūšanas vēsturi starptautiskajā un informācijas tehnoloģiju vidē.

Esmu pateicīgs Latvijas Okupācijas muzejam, tā vadībai un visiem darbiniekiem par mūsdienīgo, jauno ekspozīciju, kas ļaus okupāciju vēsturi skaidrot padziļināti.

Paldies!

Latvijas valsts prezidents ar kundzi Andru Leviti Muzeja jaunajā ekspozīcijā • The President of Latvia and Mrs. Andra Levite in the new exhibition

Museum of the Occupation of Latvia, and the new display we are revealing today, is an important platform. Occupation Museum has become a key source of knowledge in Latvia and also internationally, in Europe.

Latvian Occupation Museum is also a member of European network of similar organisations. Memory policy and communication is important for us and other European countries.

Many thousands of foreigners and numerous world leaders have visited the Museum. Museum has successfully communicated to Latvians of different ages and social backgrounds.

Museum also does other important work like collecting and archiving witness stories and historic artefacts, thus amassing a crucial material for Latvian and foreign history researchers.

29-year experience and ability to stay contemporary are the main qualities of Occupation Museum, characteristic traits that contribute to its status as a key actor and driver of national remembrance.

Museum of Occupation has always enjoyed a lot of autonomy, and its legal status is a vivid proof of that. Professional and creative freedom of Museum has helped it reach out to such broad audiences.

Latvian State should continue to support Museum's efforts to maintain the communication efficiency of the Museum as autonomous source of history. Especially in the field of occupation and restoration of independence, as well as relevant communication at the international level and on digital platforms.

I want to thank Occupation Museum, its management and staff for this modern display. The new section will help many people understand what occupation means on much deeper level.

Thank you!

LATVIJAS OKUPĀCIJAS MUZEJS UN TĀ JAUNĀ EKSPOZĪCIJA: TAUTAS ATMIŅAS GLABĀTUVE UN TAUTAS STĀSTA STĀSTĪTĀJA

Latvijas Okupācijas muzeja biedrības ilggadējais valdes priekšsēdis Valters Nollendorfs • Valters Nollendorfs – the long-term Chairperson of the Occupation Museum Association of Latvia

Valters Nollendorfs

Mums ir sava zeme.
Mums ir sava valsts.
Mēs esam suverēna nācija uz savu senču zemes.
Mēs apzināmies, kāda vērtība ir sava valsts un cik apdraudēta ir nācija, kuras zemē valda svešas varas.

Mums ir Muzejs, kas mums un pasaulei to visu stāsta un apliecina. Kas glabā tautas atmiņu par svešu okupācijas varu nodarījumiem, piemin svešu okupācijas varu upurus un atgādina par svešu okupācijas varu noziegumiem. Par noziegumiem, kuriem nav un nekad nebūs noilguma.

Mums ir jauna ekspozīcija, kas visu to parāda kā uz delnas. To atveram laikā, kad mūsu vēsturiskais stāsts netālajā kaimiņvalstī šķiet atkārtojamies ar nepiedzīvotu brutalitāti un neslēptu nodomu iznīcināt ne tikai Ukrainas valsti, bet arī ukraiņu tautu.

THE MUSEUM OF THE OCCUPATION OF LATVIA AND ITS NEW EXPOSITION: PRESERVER OF THE NATION'S MEMORY AND NARRATOR OF ITS STORY

Valters Nollendorfs

We have our own land.
We have our own state.
We are a sovereign nation on the land of our ancestors.
We know how valuable it is to have one's own state and how endangered is a nation whose land is ruled by foreign powers.

We have a Museum that tells and affirms it all to our nation and the entire world. A Museum that preserves the memory about the crimes of foreign occupation powers, commemorates all victims of foreign occupation powers and reminds us about the crimes committed by foreign occupation powers. These are crimes that do not have and never will have a statute of limitation.

We have a new exposition that makes it all plain. We open it at a time when our historical narration seems to be repeated in our neighboring country – a clear intention to destroy not only the Ukrainian state but its people as well. Knowing what is revealed and happening in Ukraine, traversing the exposition we will feel as in a hall of mirrors that reflect similar events in different contexts but essentially the same ones.

Here the past substantiates the present and the present, in turn, confirms the past. The past that many in the West, on the other side of the Iron Curtain, did not see, did not want to believe or were intentionally misled by the Soviet and still today – the Russian disinformation propaganda apparatus that creates, recreates and spreads false myths about the "fascism" or "Nazism" of their neighbors. Our distorted history was loudly narrated by others. Our voices were too weak. Now we can tell our history with redoubled conviction and corroboration. And we can expect that we will be finally heard.

We enter the new exposition and feel trapped in a barred prison-like labyrinth.

Zinot, kas ik dienas atklājas un atkārtojas Ukrainā, mēs jaunajā ekspozīcijā jutīsimies kā sagrozītā pagātnes spoguļi, kurā līdzīgi notikumi parādās citādās kopsakarībās, bet pēc būtības ir tie paši.

Te pagātne apliecinā tagadni, bet tagadne savukārt apstiprina pagātni. To pagātni, ko Rietumos aiz Dzelzs priekškara daudzi neredzēja, kurai negribēja ticēt un kuru ar nolūku aizmigloja un sagrozīja padomju un vēl arvien – Krievijas dezinformātīvais propagandas aparāts, kas radīja un turpina izplatīt melīgus mītus par savu kaimiņu "fašismu" un "nacismu." Mūsu sagrozīto vēsturi skaļā balsī stāstīja citi. Mūsu balss bija par vāju. Tagad varam to stāstīt ar dubultu pārliecību un pamatojumu. Un varam sagaidīt, ka beidzot mūs sadzirdēs.

Mēs ieejam ekspozīcijā kā režgotā labirintā, kā cietumā. No neatkarības gaismas nonākam okupācijas tumsā, kur nav vairs savas valsts, kas tautu un tās pilsoņus varētu pasargāt, kur viņi pakļauti **trim okupācijām, brutālam karam, nezēlīgu režīmu patvalai un eksistenciālām izvēlēm starp diviem absolūtiem jaunumiem.** Te viss tas ir – divu totalitāru despotu izpildījumā uzskatāmi mūsu acu priekšā.

Apzināta un ciniska starptautisko norunu, līgumu un konvenciju pārkāpšana un laušana.

Atklāta maldināšana, melošana, draudēšana un ultimātu izteikšana.

Militāra okupācija, valsts noārdīšana, varas pārņemšana un aneksija viltus demokrātijas aizsegā.

Aptveroša slepeno dienestu pārraudzība, kontrole un patvala.

Cilvēktiesību apspiešana un krimināla vajāšana, tautas pazemošana, valodas un kultūras noniecnāšana, pakļaušana etniskai tīrišanai, garīgai un fiziskai iznīcināšanai.

Te ir ētikas normu nojaukšana, okupantu izraisītā cilvēku pakļaušana savai gribai, iesaukšana savās armijās, te ir nodevība un kolaborācija, te ir slepkavības, holokausta masu kapi, deportācijas un nokāpšana ellē – GULAGĀ.

Cauri šim tumsas un šausmu labirintam vada tikai smalks gaismas pavediens, kurā savijušās atmiņa un ticība. Atmiņa par zaudēto valsti, izvartojoši zemi un izmocīto tautu. Un ticība savai valstij un savas tautas nākotnei savā zemē. Te pārsvara priekšā rit izmisīga cīņa par valsts neatkarību gan ieročiem rokā, gan gara ieročiem – apliecinot cilvēka cieņu un tiesības būt brīvam savā valstī. Mūsu tautas stāsts ir neskaitāmo tautas locekļu stāstu summa. Atklāti un slēpti piemīnas lietās, dokumentos, cilvēku stāstos pavīd gan sarkanbaltsarkanās krāsas, gan Latvijas karogs, gan Latvijas valsts himna kā apliecirājums un klusa lūgšana, gan Brīvības piemineklis kā neatkarības simbols, ko okupantu varas neuzdrošinājās nojaukt.

From the light of the first period of independence we are thrown into darkness bereft of our own state which could protect its people, its citizens. Instead they are subjected to **three occupations, a brutal war, the exercise of wanton power by two cruel regimes, and the existential choice between two absolute evils.** All of that is revealed before our eyes as carried out by two totalitarian despots.

Deliberate and cynical abrogation of international agreements, treaties and conventions.

Blatant deception, lies, threats and ultimatums.

Military occupation, destruction of state, usurpation of power and annexation under the guise of fake democracy.

All-encompassing surveillance, control and unrestrained use of power.

Suppression of human rights, criminal persecution, humiliation of the native population, depreciation of its language and culture, subjection to ethnic cleansing, psychological terror and physical annihilation.

Here we find destruction of ethical norms, subjection of the people to the will of the occupants, forced conscription in their armies; here we find treason and collaboration, political murders, the mass graves of the Holocaust, deportations and the descent into hell – the GULAG.

We are led through this labyrinth of darkness and horror only by a thin thread of light made of two strands – memory and faith. Memory of the lost state, the ravaged land and the tortured people. And faith in renewal of one's own state and the nation's future in it. Here, a desperate struggle is taking place with weapons of war and those of the spirit attesting to human dignity and the right to live in one's own state. The story of our nation is the sum of countless stories of its individual members. The Latvian flag and its colors and the Latvian hymn – in open defiance or in hushed secrecy and safely tucked away – are the thread of light in numerous artifacts, documents, written and oral testimonials. And the Freedom Monument's presence in Riga as a symbol of independence that the occupants did not dare to demolish.

Without this conviction and faith, without this will to have one's own state, we would not have had the Third Awakening, nor the Singing Revolution, nor the resurrection of the Latvian state. And thus, we emerge into light again. But the road ahead is still fraught with hardships. The occupying regimes have left destruction and deep scars in our nation and land. They have bequeathed us neither material value, nor knowledge, nor skills for building the state anew. That we have had and still have to accomplish with our own resources and hands,

Bez šīs pārliecības un ticības, bez šīs valstsgrības, nebūtu ne Trešās atmodas, ne Dziedāšās revolūcijas, ne valsts augšāmcelšanās. Un tā mēs nonākam atkal gaismā. Bet mums priekšā vēl grūts ceļš. Okupācijas varas ir atstājušas postu un dzīļas rētas gan tautā, gan zemē. Tās nav mums atstājušas ne materiālās vērtības, ne zināšanas, ne prasmes kā no jauna celt savu valsti. Tas viss bijis jādara pašiem. **Ir palikušas okupāciju ēnas mūsu tautas atmiņā, apziņā un zemāpziņā.**

Kad svinējām savu simtgadi, mēs vēl nebijām ilgāk bijuši brīvi nekā nebrīvi. Aiz austrumu robežas draudēja vara, kas mūsu simtgadi un pastāvēšanu starptautiskajās tiesībās neatzina un vēl arvien neatzīst. Tagad beidzot esam bijuši ilgāk brīvi nekā nebrīvi. Nav vairs Hitlera, nav Stalīna, bet ir viens pats Putins, kas ar Hitlera metodēm grib atkarot Stalīna impēriju – un vēl daudz vairāk. Tieši šajā brīdī Ukraina karo arī par mums. Arī par mūsu vēsturi. Un par pasaules sirdsapziņu.

Sī ir trešā jaunās ekspozīcijas versija, kas kopš 2006. gada tapusi, gaidot un gaidot, un atkal gaidot uz Gunāra Birkerta nama celšanos. Tai Muzeja sākumā dotais uzdevums, saturs un stāsts nav pamatā mainījies. Tas ir papildināts ar jauniem eksponātiem, jauniem vēstures pētījumiem un atziņām. To veidojuši Latvijas Okupācijas muzeja vēsturnieki, sadarbojoties ar dizaina studiju H2E, kuras koncepcija zem nosaukuma "Gaismas ceļš" uzvarēja atklātā konkursā un

Nollendorfu ģimenes vasarnīcas dārzā apraktās lietas, atstājot Latviju 1944. gada rudenī. Tās šobrīd apskatāmas jaunajā ekspozīcijā • Objects buried in the garden of the Nollendorfs family summer home when they left Latvia in the autumn of 1944. The items are now on display in the new exhibition

even as the dark shadows of the occupations still persist in the memory, consciousness and subconsciousness of our nation.

When we celebrated our centennial in 2018, we still had not been longer free than dependent. A powerful state beyond our eastern border still threatened us, recognizing neither our centennial, nor our continued existence in international law during the occupations. Now we finally have been longer free than dependent. No longer are there two, Hitler and Stalin, but just one, Putin, who strives to reconquer Stalin's imperium and much more. At this very moment, Ukraine is fighting also for us. For our history as well. And about the conscience of the world.

This is the third version of the new exposition. It has been created and recreated since 2006, waiting and waiting for the construction of Gunnar Birkerts' building. Its original mission, content and story have not changed substantially. It has been enriched and enhanced with new exhibit items from the Museum's collection, new historical knowledge and conclusions. It was prepared by the historians

kuru 2020. gada janvārī apstiprināja Latvijas Okupācijas muzeja biedrības biedri. Ekspozīcija tagad ir gatava pirmajiem goda viesiem.

Ekspozīcija apmeklētāju uzrunā un okupāciju skaidro ar mūsdienīgiem līdzekļiem. Bet visam pamatā ir Birkerta vienkāršā tumsas un gaismas metafora, kas ir pasaules tautās pazīstams un saprotams simbols – arhetips. Tā saistība ar Latvijas valsts tautas un zemes likteņiem ir pašsaprotama. Un ir pašsaprotama tautas griba būt brīvai un suverēnai savā zemē, savā valstī. Nav nejaušība, ka jaunās ekspozīcijas pirmsais dokuments ir Latvijas Republikas satversme, kas izdzīvoja neatcelta visu okupāciju laiku, un pēdējais – Satversmes jaunā preambula.

Muzejs ar katru gadu kļūs tikai svarīgāks, tā 25. gadadienā teica Goda padomes loceklis starptautiski pazīstams vēsturnieks Pöls Gōbls. Tāpēc būsim pateicīgi visiem, kas Muzeju novedusi pie sliekšņa, ko šodien pārkāpjam.

Tiem, kuri 1993. gadā iedrīkstējās šo Muzeju veidot tukšā vietā.

Tiem, kas strādājuši, gādājuši un palīdzējuši, lai taptu šis Muzejs, šis nams un šī ekspozīcija.

Un tiem, kas ir gatavi iesākto turpināt.

Esmu pateicīgs, ka man bija dota iespēja būt šī lielā darba daļai un pielikt arī savu roku gan namam, gan ekspozīcijai. Šī iespēja ir vesela mūža vērtā.

Mums ir jauna ekspozīcija.

Mums ir Muzejs.

Mums ir savs valsts.

Mums ir vēl daudz darāma priekšā.

Muzeju un jauno ekspozīciju atverot, 30.05.2022.

of the Museum of the Occupation of Latvia in cooperation with the Design Studio H2E, whose design entitled "Road to Light" was chosen in an open competition. It is now ready for inspection by our first guests of honor.

The Museum is becoming more and more important with each passing year, stated the historian Paul Goble, our honorary member on our 25th anniversary in 2018. Therefore, it is fitting that we express our thanks to all those who have led us to the threshold over which we step today:

those who dared to start the Museum from nothing in 1993;

those who have worked and helped to make this building and this exposition possible;

those who stand ready to continue the work.

I am thankful that I was able to be part of this great endeavor and to contribute my share to bring both the new building and the exposition about. It is an experience worth a lifetime.

We have a new exposition.

We have a Museum.

We have a state of our own.

We still have a lot of work ahead of us.

On opening the Museum and the New Exposition
30 May 2022

Mirkli pirms Muzeja jaunās ekspozīcijas atklāšanas Valters Nollendorfs ar Muzeja gidiem (no kreisās) Kārli Krēķi, Ilzi Vaivodi un Nikolaju Putiļinu • Moments before the re-opening of the Museum, Valters Nollendorfs with guides (from the left) Kārlis Krēķis, Ilze Vaivode and Nikolajs Putiļins

Ilgi gaidītā atklāšana Long-awaited Opening

Muzeja jaunās ekspozīcijas atklāšana 30. maijā. No kreisās: Dizaina biroja H2E vadošais dizaineris Holgers Elers, Kultūras ministrijas parlamentārais sekretārs Ritvars Jansons, kultūras ministrs Nauris Puntulis, Valsts prezidents (2007–2011) Valdis Zatlers, Valsts prezidents Egils Levits, Valsts prezidenta kundze Andra Levite, Muzeja direktore Solvita Viba, Dizaina biroja H2E vadošā dizainere Ingūna Elere, Valsts prezidents (2015–2019) Raimonds Vējonis • The opening of the new exposition on 30 May 2022. From the left: Leading designer of the H2E Design Studio Holgers Elers, Parliamentary Secretary of the Ministry of Culture Ritvars Jansons, Minister of Culture Nauris Puntulis, President of Latvia (2007–2011) Valdis Zatlers, President of Latvia Egils Levits, Mrs. Andra Levite, Director of the Museum Solvita Viba, Leading Designer of the Design Studio H2E Ingūna Elere, President of Latvia (2015–2019) Raimonds Vējonis

Kopīgiem spēkiem esam to paveikuši! Pēc daudzu gadu darba, ideju un emociju viesuļiem esam gatavi atkal uzņemt viesus Muzeja īstajās mājās, Latviešu strēlnieku laukumā 1!

Latvijas Okupācijas muzeja biedrības, tās draugu un atbalstītāju dižākais lolojums – Muzeja jaunās ekspozīcijas atklāšana – notika 2022. gada 30. un 31. maijā.

Together we have done it! After many years of effort, whirlwinds of ideas and emotions, we are ready to welcome guests again to the Museum's real home in the very centre of Old Riga!

The greatest achievement of the Occupation Museum Association of Latvia, its friends, and supporters – the opening of the new exposition of the Museum – on 30 and 31 May 2022.

Valsts prezidents Egils Levits un Muzeja idejas autors un dibinātājs Paulis Lazda
• President of Latvia Egils Levits and the Author and Founder of the Museum Paulis Lazda

Dizaina biroja H2E vadošie dizaineri Ingūna Elere un Holgers Elers • Leading designers of the H2E Design Studio Ingūna Elere and Holgers Elers

"Fundamentāla tēma un izcila realizācija" – ieraksta Valsts prezidents Egils Levits Muzeja viesu grāmatā, pateicoties par ieguldīto darbu
• "A fundamental theme and outstanding fulfilment" – written in the guest book by the President of Latvia Egils Levits

**Latvijas Okupācijas muzeja biedrības valdes
priekšsēde Dzintra Bungs • The Chairperson of the
Occupation Museum Association Dzintra Bungs**

**Muzeja idejas autors un dibinātājs Paulis Lazda
• Author and Founder of the Museum Paulis Lazda**

**31. maijā Muzejā uzstājas
koklētāju ansamblis "Austriņa"
• On 31 May, the Latvian ethnic
instrument ensemble "Austriņa"**

Ekspozīcijas nodajās vadītāja Aija Ventaskraste • Curator of the Museum Exhibition Aija Ventaskraste

Viena no Muzeja dibinātājiem, Latvijas Okupācijas muzeja bijusī direktore Gundega Michele
• One of the Founders of the Museum, former director of the Museum Gundega Michele

Muzeja bijušie gidi Lita un Antons Chernetski izmēģina ekspozīcijas interaktīvo elementu telefonu • Former Museum guides Lita and Antons Chernetski tries out an electronic device - telephone - in the new exhibition

Kultūras ministrs Nauris Puntulis • Minister of Culture Nauris Puntulis

Muzeja galvenā krājuma glabātāja
Taiga Kokneviča • Head of the
Museum's Collection Taiga Kokneviča

Muzeja direktore Solvita Vība jaunajā ekspozīcijā uzņem Latvijas Okupācijas muzeja biedrības biedrus un bijušos darbiniekus • The Director of the Museum Solvita Vība welcomes to the new exposition Members of the Occupation Museum Association and former employees

Muzeja restauratore Ārija Ubarste un Latvijas Okupācijas muzeja biedrības biedrs Valdis Liepiņš jaunajā ekspozīcijā • Museum artefact restorer Ārija Ubarste and a member of the Occupation Museum Association Valdis Liepiņš in the new exhibition

Pirmie Muzeja apmeklētāji

Latvijas Okupācijas muzeja jaunā ekspozīcija tika atvērta plašākai publikai 2022. gada 1. jūnijā. Pirmās Muzeja apmeklētājas 1. jūnijā jau bija ieradušās īsi pēc Muzeja atvēršanas plkst. 10.00.

Pirmos ciemiņus, tūristes no ASV, sagaida Muzeja direktore

- The first visitors - tourists from the USA are welcomed by the Director of the Museum

Muzeja ekspozīcijas pirmajā darba dienā viesojas arī Latvijas Televīzija • Latvian Television is among the first day visitors

First Visitors of the Museum

The new exhibition was opened to the public on 1 June 2022. The first visitors came quite soon after opening at 10:00 AM.

Muzeja pirmās apmeklētājas ar jauno ekspozīciju iepazīstina gids Valters Garjāns • The first visitors are guided through the new exposition by the guide Valters Garjāns

Vienoti ar dažādiem stāstiem

Pirmajās nedēļās pēc jaunās ekspozīcijas atklāšanas Muzejā viesojās arī ciemiņi oficiālajās vizītēs.

Kopš 1998. gada Muzejs ieklauts Latvijas valsts diplomātiskajā protokolā, un to apmeklē daudzi ārvalstu vadītāji, diplomāti un citi oficiālo vizīšu pārstāvji.

United with Different Stories

During the first week, the Museum also welcomed several official visitor groups.

Since 1998, the Diplomatic Protocol of Latvia offers a visit to the Museum to foreign state leaders, diplomats, and other official State guests.

No kreisās: Roberts Kukainis, Latvijas Brīvības fonda priekšsēdis, Aija Kukaine, Latviešu ev. lut. apvienotās Kalamazoo draudzes pārstāvē, Marisa Gudrā, Amerikas latviešu apvienības (ALA) izpilddirektore, Pēteris Blumbergs, PBLA priekšsēdis, Solvita Vība, Muzeja direktore, Mārtiņš Andersons, ALA priekšsēdis, Valda Grīnberga, ALA Kultūras nozares vadītāja, Elisa Freimane, ALA Izglītības nozares vadītāja • From the left: Roberts Kukainis, President of the Latvian Freedom Foundation, Aija Kukaine, representative of the United Ev. Luth. Kalamazoo Congregation, Marisa Gudrā, American Latvian Association (ALA) Executive Director, Pēteris Blumbergs, President of the World Federation of Free Latvians, Solvita Vība, Director of the Museum, ALA President Mārtiņš Andersons, ALA Cultural Sector Manager Valda Grīnberga, ALA Head of the Education Sector Elisa Freimane

"Esmu dzīļi aizkustināta par jūsu fantastisko darbu Muzejā, pieminot visus okupācijas upurus. Tos, kuri tika vajāti, deportēti vai kuri bēga no okupācijas režīma šausmām. No tā ir cietusi gan Baltkrievija, gan Latvija, un mēs dalām šīs sāpēs ar jums," pēc vizītes jaunajā ekspozīcijā viesu grāmatā raksta Sviatlana Cihanouska • "I am deeply moved by your fantastic work in the Museum in memory of all the victims of the occupation - those who were persecuted, deported or who fled the horrors of the occupation regime. Both Belarus and Latvia have suffered from this, and we share the pain with you," Sviatlana Tsikhanouska writes in the guest book after a visit to the new exposition

Baltkrievijas demokrātiskās kustības līderi Sviatlana Cihanousku sagaida Muzeja direktore Solvita Vība un Latvijas Tautas frontes bijušais priekšsēdētājs Romualds Ražuks • The leader of the Belarusian democratic movement, Sviatlana Tsikhanouska, is welcomed by the Director of the Museum Solvita Vība and the former Chairperson of the Popular Front of Latvia Romualds Ražuks

Sviatlana Cihanousku ar ekspozīciju iepazīstina Muzeja gids Kārlis Krēķis • A Museum guide Kārlis Krēķis and Sviatlana Tsikhanouska in the new exhibition

"Latvijas Okupācijas muzejs vairāk nekā jebkad agrāk ir kā skars atgādinājums tam, kāpēc jācīnās pret totalitārismu," viesu grāmatā pēc vizītes raksta Griekijas Republikas prezidente Katerina Sakellaropula

- **"More than ever before, the Museum of the Occupation of Latvia serves as a stark reminder of the reasons why totalitarianism needs be fought against"** writes the President of the Hellenic Republic Katerina Sakellaropoulou in the guest book after her visit

Vinas Ekselenci Griekijas Republikas prezidenti Katerinu Sakellaropulu ar ekspozīciju iepazīstina Muzeja gide Ineta Lansdovne • Her Excellency, President of the Hellenic Republic Katerina Sakellaropoulou and a Museum guide Ineta Lansdown

Muzejā 7. jūnijā viesojas vēstnieku grupa. (No kreisās) Japānas Takase Jasuši, Korejas Republikas Hans Songdžins, Čehijas Republikas Jana Hinkova, Zviedrijas Karalistes Kārina Hēglunda, Dānijas Karalistes Flemmings Stenders, Latvijas Okupācijas muzeja biedrības valdes priekšsēde Dzintra Bungs, Ungārijas Ferencs Bāñai, Moldovas Republikas Adrians Roša, Kanādas vēstniecības Latvijā padomnieks Ževons Nikolas un Lietuvas Republikas Valdas Lastauskas

- On June 7, the Museum welcomes ambassadors. (From the left) Japan Yasushi Takase, the Republic of Korea Seong-Jin Han, the Czech Republic Jana Hynková, the Kingdom of Sweden Karin Höglund, the Kingdom of Denmark Flemming Stender, The Chairperson of the Occupation Museum Association Dzintra Bungs, Hungary Bányai Ferenc, the Republic of Moldova Adrian Rosa, Embassy of Canadian Counsellor Jevone Nicholas and the Republic of Lithuania Valdas Lastauskas

Muzeja gide Ilze Vaivode vada ekskursiju Pasaules Brīvo latviešu apvienības valdes un biroja pārstāvjiem • A guided tour by the Museum guide Ilze Vaivode of the new exhibition for the representatives of the Board of Directors and the Office of the World Federation of Free Latvians

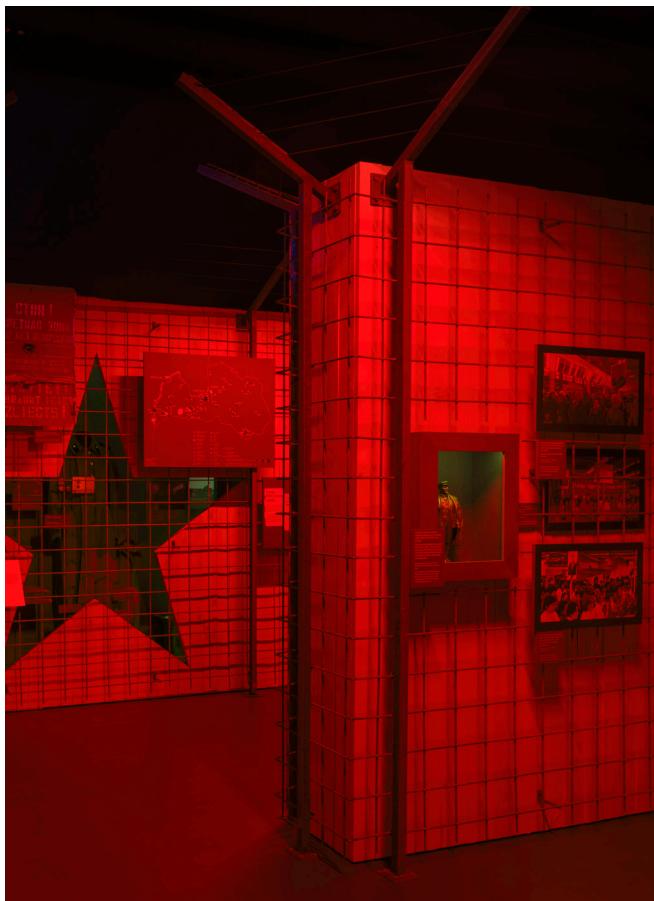
(No kreisās) Muzeja gids Kārlis Krēķis, Šveices Konfederācijas vēstnieks Martēns Mišlē, Gruzijas vēstniecības pārstāvē Sintija Meijere un Inga Paliani, Eiropas Komisijas pārstāvniecības Latvijā vadītāja Zane Petre, Uzbekistānas vēstnieks Kadambajs Sultanovs, Amerikas Savienoto Valstu vēstnieks Džons Kārvails, Francijas vēstniece Aurēlija Ruajē-Gunēna un Vācijas Federatīvās Republikas vēstnieks Kristians Helts • (From the left) Museum guide Kārlis Krēķis, Ambassador of the Swiss Confederation Martin Michelet, Representatives of the Embassy of Georgia Sintija Meijere and Inga Paliani, Head of the European Commission Representation in Latvia Zane Petre, Ambassador of Uzbekistan Kadambay Sultanov, the Ambassador of the United States of America John L. Carwile, the Ambassador of France Aurélie Royet-Gounin, and the Ambassador of the Federal Republic of Germany Christian Heldt

Ieskats jaunajā ekspozīcijā

Foto: Dizaina birojs H2E Fotogrāfs: Ansis Starks
Photo: Design Studio H2E Photo by: Ansis Starks

A Peek into the New Exhibition

Mēs vēlamies pateikties ikkatram, kas iesaistījās ekspozīcijas tapšanā, ticēja Muzejam un neatlaidīgi strādāja, lai mēs spētu atvērt durvis un stāstīt cilvēkiem par Latviju un tās tautu divdesmitā gadsimta okupāciju laikā!

We want to thank everyone who was involved in the creation of the exhibition, believed in the Museum and worked tirelessly so that we can open our doors and tell people about Latvia and its people during the occupation of the twentieth century!

Ekspozīcijas koncepcija, satus / Concept, content of the Exposition

Latvijas Okupācijas muzejs un Latvijas
Okupācijas muzeja biedrība / The Museum of the
Occupation of Latvia and the Occupation Museum
Association of Latvia

Ekspozīcijas veidotāji / Creators of the Exposition

Muzeja darbinieki / Museum staff – Kārlis
Dambītis, Taiga Kokneviča, Baiba Briežē, Gundega
Michele, Lelde Neimane, Inguna Role, Aija
Ventaskraste, Solvita Vība, Ziedonis Grigorjevs,
Vīneta Poriņa, Artūrs Romeiko, Mārcis Broža, Dace
Leja, Evita Feldentāle, Aivars Reinhards, Gints Apals

Biedrības biedri (Kuratorija un Vēstures un
zinātnes komisija) / Members of the Association
(Curators and Historical Commission) – Valters
Nollendorfs, Dzintra Bungs, Sarmīte Ēlerte, Paulis
Lazda, Viesturs Kairišs,
Edvīns Šnore, Ritvars Jansons, Anna Putniņa,
Guntars Krasts, Ilmārs Mežs, Aija Abena

Ekspozīcijas koncepcija, dizains, realizācija / Concept, design, realisation of the Exposition

Dizaina birojs H2E / Design Studio H2E

Dizaina komanda / Design Team

Dizaina birojs H2E

Ingūna Elere, Holgers Elers (vadošie dizaineri / lead
designers), Lauris Gundars (dramaturgs / playwright),
Ģirts Arājs (vecākais dizainers / senior designer),
Mārtiņš Vītols (eksposīcijas dizaineri / exhibition
designer), Laura Lorence, Ieva Timoško, Verners
Timoško (grafikas dizaineri / graphic designers),
Alexander Collinson (skaņas dizains / sound design),
Dagnija Andersone, Baiba Grīnberga (projekta
un saturs menedžments / project and content
management), Dmitrijs Voloviks (multimediji /
multimedia), Raimonds Ivanovskis, Aiga Beinaroviča
(tehniskie grafikas faili / layouts), Elīna Gībiete
(lāču dizains / bear design), Elīna Elere, Inga Dilba
(vitrīnu instalācijas / showcase installations),
Reinis Ducmanis (jaunākais dizaineri / junior
designer), Kintija Elīna Karaša, Guillaume Tranel,
Ahmet Serin, Anete Muižniece (praktikanti / interns)

11

Bērnu līnijas vitrīnas,
kurās lācēns Miks
palīdz mazajiem
apmeklētājiem
iepazīt Muzeju.

Showcases of the children's line,
in which Miks the bear helps
the little visitors to get to know
the Museum.

 7 Skārienjūtīgi ekrāni
Touchscreens

 7 Audio faili
Audio files

 12 Projekcijas
Projections

 19 Monitori
Monitors

 48 Liecības no 2442
krātuvē glabātajām
Testimonies from the 2442
that are stored in the repository

1000

Priekšmeti no 75 000
krātuvē glabātajiem

Items from 75 000 that are stored in the repository

Ziedo
audiogidu
iegādei!

Donate for
audioguide
purchase!

Palīdzi Muzejam tapt sadzirdētam -
ziedo audiogidu iegādei jaunajā
ekspozīcijā.
Ziedojot, neaizmirsti norādīt
“Ziedojuums audiogidam”.

Help the Museum to be heard -
donate for the purchase of audio
guides in the new exposition.
Don't forget to mark your donation
as a “Donation for audio-guide”.

Liels paldies par Jūsu ziedojumu! No tā ir atkarīgs Muzeja darbs un nākotne.

Ziedojumus Muzejam un grāmatu pasūtinājumu var nodot, sūtīt un pieteikt:

Lielbritānijā: ziedojumi sūtāmi: Inese A. Smith, 44 Leconfield Road, Loughborough LE11 3SQ, United Kingdom.
(inese.smith@btinternet.com)

ASV: čeki rakstāmi: OMFA (Latvijas 50 gadu okupācijas atbalsta grupa) c/o Ilze Resnis, 10930 Nollywood Drive, Chardon, OH 44024, USA. Ziedojumi atskaitāmi, aprēķinot ienākumu nodokļus. Ziedojoj ar kredītkarti, lietojet PayPal:
<http://donate.omfa-usa.org>

Kanādā: čeki rakstāmi: LRDF ("Latvia Relief and Development Fund") ar piezīmi "Ziedojuums Okupācijas muzejam". Čeki sūtāmi: c/o Dagnija Staško, 16 Elterwater Ave., Nepean, ON K2H 5J2, Canada. Ziedojuumi atskaitāmi no Kanādas federālajiem ienākumiem.
(dagnijast@gmail.com)

Apkārtraksts nr. 55,
2022. gada oktobrī Rīgā.
ISSN 1407-3668.

Redaktores Harita Maniņa
un Santa Dunaiska.
Maketētājs Andris Strazdīts.
Korektore un tulkotāja Gundega Michele.

Latvijas Okupācijas muzejs,
Latviešu strēlnieku laukums 1,
Rīga, LV-1050

Tālruni: birojs +37167229255,
Izglītības nodaļa +37167211030
E-pasts: info@okupacijasmuzejs.lv
Mājaslapa: www.okupacijasmuzejs.lv
Reģ. nr. 40008018848

Austrālijā: čeki rakstāmi: "SLS – Okupācijas muzejs" un sūtāmi: Ināra Graudiņa, 141 Darley Rd, Randwick, NSW 2031, Australia. Iespēja ziedojumu iemaksāt OM kontā: Dnister: BSB 704235 Account nr. 00017209. Par ziedojumu ziņot I. Graudiņai: graudinsiv@bigpond.com

Latvijā: Latvijas Okupācijas muzejs, Latviešu strēlnieku laukumā 1, Rīgā, LV-1050, SEB banka, kods UNLALV2X, konta nr. LV67UNLA0002400700517. Muzejā var ziedot ar kredītkarti. Vairāk par ziedošanas iespējām Latvijā: Anete Enikova (anete.enikova@okupacijasmuzejs.lv)

Ar kredītkarti vai "PayPal" tiešsaistē Muzeja mājaslapā:
www.okupacijasmuzejs.lv

Par veikto ziedojumu rakstiet: ziedojukiem@okupacijasmuzejs.lv

**LATVIJAS
OKUPĀCIJAS
MUZEJS**

Ja informāciju par Muzeja aktualitātēm vēlaties saņemt biežāk vai apkārtrakstu saņemt elektroniski, lūdzu, paziņojiet mums savu e-pasta adresi, rakstot uz pr.okupacijasmuzejs@okupacijasmuzejs.lv

If you would like to receive current information about Museum activities or this Newsletter electronically, please send us your e-mail address to pr.okupacijasmuzejs@okupacijasmuzejs.lv